

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 18.04.2022 nr

Meie 06.05.2022 nr 4/113

Arvamuse esitamine küberturvalisuse avaliku konsultatsiooni kohta

Lugupeetud Taavi Aas!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi võimaluse eest avaldada arvamust Euroopa Komisjoni avaliku konsultatsiooni osas küberturvalisuse kohta, millega komisjon soovib saada ettevõtjate hinnanguid küberturvalisuse olukorrale ja võimalikele arengusuundadele. Kaubanduskoja hinnangul on igati tervitatav, et komisjon sellise algatusega on välja tulnud ning meie liikmeskonnas ollakse veendunud, et sekkumine Euroopa Liidu tasandil on vajalik, ühtlustamaks küberturvalisuse standardeid erinevate liikmesriikide vahel. Ehkki uute nõuete seadmisega võivad kaasneda ettevõtjatele ka teatavad kulutused, ei kujuta need kulutused Kaubanduskoja liikmete esmasel hinnangul neile märkimisväärset koormust.

Järgnevalt esitame konkreetsemad seisukohad avalikus konsultatsioonis olnud küsimuste kohta:

1. Kaubanduskoja liikmed tõid välja, et nende hinnangul oleks kõige efektiivsemad meetmed liidus turustatavate digitoodete küberturvalisuse taseme tõstmiseks küberturvalisuse vabatahtliku sertifitseerimise täiendavad süsteemid digitoodete ja -teenuste jaoks Euroopas ning selliste olemasolevate õigusaktide muutmine, millega reguleeritakse konkreetseid digitaalse mõõtmega tooteid. Ka teisi konsultatsioonis välja pakutud variante pidasid meie liikmed pigem efektiivseteks.
2. Kaubanduskoja liikmeid on seisukohal, et küberturvalisuse taset aitaks tõsta see, kui müüjatelt nõutakse teabe kättesaadavaks tegemist ja juhiste andmist konkreetse toote turvaliseks paigaldamiseks, käitamiseks ja kasutamiseks, ning ka see, kui müüjatelt nõutakse parandusmeetmete võtmist (nt toote paikamine, tagasikutsumine või turult kõrvaldamine) juhul, kui toode osutub ebaturvaliseks.

3. Kaubanduskoja liikmete hinnangul aitavad kasutajate suutlikkuse tõstmisel küberturvalisuse omaduste hindamisel väga hästi kaasa nii toote küberturvalisuse omaduste kohta tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavaks tegemine kui ka digitoodete turvalise kasutamise alane koolitus. Mõnevõrra vähem, ent siiski pigem asjakohasteks pidasid Kaubanduskoja liikmed Euroopa Liidu vastavusdeklaratsioonide kättesaadavaks tegemist ning toodetele nõutele vastavuse sümboli, näiteks CE-märgise, lisamist.
4. Kaubanduskoja liikmed nõustuvad, et küberturvalisuse nõuete kehtestamine liidus turustatavatele toodetele oleks väga tulemuslik sisseehitatud tarkvara ja riistvaratoodete puhul, millega kaasneb suurem küberturvalisuse risk. Ka teisi konsultatsioonis välja pakutud meetmeid hindasid meie liikmed pigem tulemuslikeks.
5. Kaubanduskoja liikmete tagasiside näitab, et ettevõtete hinnangul peaksid riistvaratootjad ja tarkvaraarendajad vastutama digitoote kogu olemusringi eest.
6. Kaubanduskojale tagasisidet andnud liikmed on nõus väitega, et Euroopa Liidu algatuse puudumine võib suurendada turul osalevate sidusrühmade kulusid ja õiguskindlusetust.
7. Kaubanduskoja liikmed leiavad, et avalikus konsultatsioonis välja toodud komisjoni poolset sekkumise viisid tekitavad nende ettevõtetele keskmise suurusega või pigem väikeseid kulusid, samuti on nende kulude mõju ettevõtetele pigem väike. Kulud tekiksid ettevõtetele peamiselt suurenenud halduskoormuse tõttu, halduskoormust suurendaks enda kurssi viimine muutuvate õigusaktidega ning ettevõtte tegevuse kohandamine muutunud õigusaktidele vastavaks. Sekkumise viisid, mille osas oma liikmetelt tagasisidet küsisime, olid ELi tasandil kehtestatud suunised või soovitusel müüjatele turvaliste digitoodete väljatöötamiseks; küberturvalisuse vabatahtliku sertifitseerimise täiendavad süsteemid digitoodete ja -teenuste jaoks Euroopas; ELi riigihankesuunised, milles võetakse arvesse küberturvalisuse nõudeid; selliste olemasolevate õigusaktide muutmine, millega reguleeritakse digitaalse mõõtmega konkreetseid tooteid (nagu lifte või gaasiseadmeid käsitlevad õigusaktid); horisontaalsete kohustuslike küberturvalisuse nõuete kehtestamine riistvaratoodetele ning horisontaalsete kohustuslike küberturvalisuse nõuete kehtestamine tarkvaratoodetele.
8. Kaubanduskojale tagasisidet andnud liikmed on seda meelt, et küberturvalisust tuleks arvesse võtta arendusprotsessi kõigis etappides ning et tooted peaksid vastama kõigile vajalikele funktsionaalsetele ja mittefunktsionaalsetele turvanõuetele. Samuti peavad tooted Kaubanduskoja liikmete hinnangul olema

lastud turule selliselt, et vaikumisi on valitud kõige turvalisemad sätted. Kaubanduskoja liikmed leiavad, et riistvaratootjad ja tarkvaraarendajad peavad pakkuma uuendusi siis, kui avastatakse nõrkused, sealhulgas pärast toote turule laskmist ning et riistvaratootjad ja tarkvaraarendajad peaksid pakkuma uuendusi tasuta.

9. Meile tagasisidet andnud liikmed nõustuvad ka sellega, et suurema riskiga digitoodete puhul tuleks kohaldada rangemat korda, millega tõendatakse vastavust kõnealustele nõuetele.
10. Kaubanduskoja liikmete sõnul ei tuleks digitoodete turvanõuetele vastavuse tõendamisel pidada piisavaks ettevõtja vastavasisulist kinnitust, kuna meie liikmete hinnangul ei anna see piisavat kindlustunnet.
11. Kaubanduskoja liikmed leiavad ka seda, et küberohud võivad kiiresti levida üle riigipiiride ja sektorite, mistõttu tuleks digitoodete küberturvalisuse nõuded liidu tasandil ühtlustada.

Soovime rõhutada, et eelnevate tähelepanekute näol on tegemist meie esialgsete vastustega ning paljuski sõltuvad vastused avaliku konsultatsiooni raames esitatud küsimustele ka sellest, milliseks kujuneb kirjeldatud meetmete täpsem sisu.

Loodan, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kaspar Keerup kaspar@koda.ee 6040071